

Terveys ry:n toimintasuunnitelma 2009

29.9.2008

Sisällysluettelo

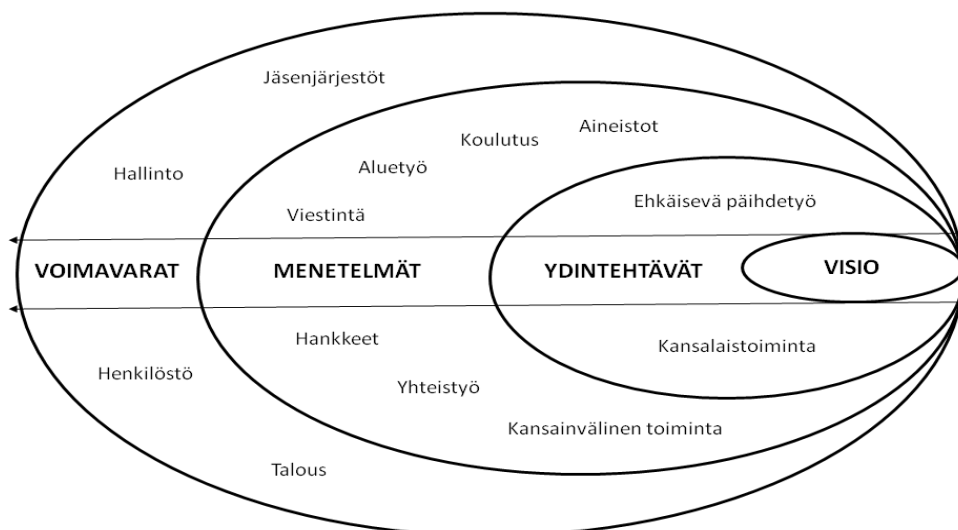
1	TERVEYS RY EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN TOIMIJANA.....	3
2	TEEMA VUOSINA 2008 - 2009.....	4
3	YDINTEHTÄVÄT.....	4
3.1	Kansalaistoiminta.....	4
3.2	Ehkäisevä päihdetyö.....	5
3.2.1	Alkoholi- ja huumehaittojen vähentäminen ja ehkäisy.....	5
3.2.2	Tupakoimattomuuden edistäminen.....	6
4	MENETELMÄT.....	7
4.1	Aineistot.....	7
4.2	Koulutus.....	7
4.3	Aluetyö.....	7
4.4	Viestintä.....	10
4.4.1	Terveyslehti.....	10
4.4.2	Verkkosivut.....	10
4.4.3	Muut viestintätoimet.....	11
4.5	Hankkeet.....	11
4.5.1	Smokefree-kilpailu.....	11
4.5.2	Lopettaja-kilpailu.....	11
4.5.3	Innostu! Innosta! -hanke.....	12
4.5.4	Yhteishankkeet.....	12
4.6	Yhteistyö.....	12
4.7	Kansainvälinen toiminta.....	13
5	VOIMAVARAT.....	13
5.1	Jäsenjärjestöt.....	13
5.2	Hallinto.....	13
5.3	Henkilöstö.....	14
5.4	Talous.....	14
6	TOIMINNAN KEHITTÄMINEN JA ARVIOINTI.....	14

1 TERVEYS RY EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN JA TERVEYDEN EDISTÄMISEN TOIMIJANA

Terveys - Hälsan ry toimii ehkäisevän päihdetyön ja muun terveyden edistämisen toteuttajana, asiantuntijana, vaikuttajana ja puolestapuhujana. Terveys ry:n tavoitteena on tupakan ja päihteiden käytön ehkäisy ja vähentäminen, päihteettömän liikenteen sekä terveellisten ja turvallisten elämäntapojen edistäminen. Huomiota kiinnitetään erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointiin.

Terveys ry:n toiminta perustuu järjestön **strategiaan, kolmen vuoden toiminta- ja taloussuunnitelmaan sekä vuosittaiseen toimintasuunnitelmaan**. Terveys ry:n toimintaa ohjaa strategian visio: Vuonna 2011 lasten ja nuorten elintavat ovat päihteettömiä ja vastuullisia. Liikenteen promilleraja on 0,2.

Toiminta on organisoitunut keskustoimisto- ja aluetyöhön. Toimintamenetelmiä kehitetään ehkäisevän päihdetyön laatuksien pohjalta.

Terveys ry:n strategiakuviokuva

- **Toimintaympäristöt**
  - koulut, oppilaitokset ja varuskunnat
  - nuorisotyö kunnissa, seurakunnissa, seuroissa
  - työyhteisöt
  - media
- **Kohderyhmät**
  - nuorten kanssa toimivat aikuiset
  - lapset ja nuoret
  - suuri yleisö
- **Arviointi**
  - Järjestön toimintaa arvioidaan erillisen arviointisuunnitelman mukaisesti. Arvioinnin toteuttamisen pohjana käytetään ehkäisevän päihdetyön laatuksien pohjalta.

2 TEEMA VUOSINA 2008 - 2009

Terveyserojen kaventaminen: Kaikilla mahdollisuus terveelliseen ja turvalliseen elämään

Tavoite

Nostetaan ehkäisevän päihdetyön merkitystä ja näkyvyyttä sosioekonomisten terveyserojen ehkäisyssä sekä sosiaalisen hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden edistämisessä.

Menetelmät

Terveyserojen kaventamisen teemaa toteutetaan kahtena toimintavuonna. Jälkimmäisenä vuotena teemavuoden toiminnan sisältöä linjaa 2008 toteutetun valtakunnallisen ympäristöanalyysin tulokset ja sen pohjalta nostetut kehityshaasteet Terveys ry:n ehkäisevälle päihdetyölle.

Tulosten pohjalta teemavuotta toteutetaan ensimmäisen vuoden toimintatarkenteiden mukaisesti:

- perustoiminta
- viestintäkampanja ”Mä tsemppaan sua – sä tsemppaat mua”
- koulutusta nuorten parissa työskentelevien ammattilaisten tueksi
- ympäristöanalyysi
- arviointi

Toiminnan erityiskohteet määrittyvät ympäristöanalyysin tulosten perusteella.

3 YDINTEHTÄVÄT

3.1 Kansalaistoiminta

Terveys ry:llä on sekä valtakunnallisia että alue- ja paikallisyhdistyksiä.

Valtakunnallisten jäsenjärjestöjen kanssa tehdään viestinnällistä ja vaikuttamistoiminnallista yhteistyötä. Alueelliset jäsenjärjestöt ja paikallisyhdistykset tuottavat Terveys ry:n strategian ja toimintasuunnitelman mukaisia toimintoja keskusjärjestön tuella siten, että vapaaehtoistoimijat vaikuttavat alueelliseen ja paikalliseen hyvinvointiin.

Terveys ry avustaa taloudellisesti alueellisten ja paikallisten jäsenjärjestöjensä toimintaa vuosittaisten toimintatukihakemusten perusteella. Keskustoimisto ja aluesihteerit tukevat paikallisyhdistysten toimintaa järjestämällä yhteisiä koulutustilaisuuksia, neuvomalla järjestötekniisissä asioissa sekä toiminnan sisällöllisessä suunnittelussa.

3.2 Ehkäisevä päihdetyö

Terveys ry suojelee lapsia ja nuoria päihteiltä sekä antaa heille valmiuksia ja vahvuuksia tehdä päihteettömiä valintoja. Terveys ry:n työ aikuisten päihteiden käytön vähentämiseksi on itseisarvo sinänsä, mutta tukee myös nuorten hyvinvointia.

3.2.1 Alkoholi- ja huumehaittojen vähentäminen ja ehkäisy

Viime vuosina alkoholin kulutus on kasvanut ja sen myötä terveydelliset ja sosiaaliset haitat ovat lisääntyneet. Alkoholin kokonaiskulutuksen vähenemiseen on vaikutettava ja erityisesti nuorten päihteettömyyttä on edistettävä. Terveys ry:n ehkäisevää päihdetyötä toteutetaan kokonaisvaltaisesti niin, että arkirytmin, liikunnan, ravitsemuksen, levon ja unen merkitystä korostetaan hyvinvoinnin tekijänä. Hyvinvoinnin ylläpito ja edistäminen nähdään vaihtoehtona päihteiden käytölle.

Lasten ja nuorten päihteettömyyttä tuetaan heidän hyvinvointinsa ja yksilöllisen kasvunsa turvaamiseksi. Nuorten parissa tehtävässä kasvatustyössä korostetaan yksittäisistä päihteiden käyttökerroista aiheutuvia haittoja sekä riippuvuuden vaaroja ja merkitystä ja niiden ehkäisyä. Alkoholin käytön kokeilua siirretään myöhäisemmäksi asenteisiin vaikuttamalla. Vanhempia ja muita nuoren lähellä olevia aikuisia tuetaan päihdekasvatustyössä. Aikuisten parissa korostetaan tilanneraittiuden tärkeyttä ja nuorille annettavan käyttäytymismallin merkitystä.

Huumehaittojen ehkäisyssä Terveys ry tekee muiden tahojen kanssa yhteistyötä erityisesti Terveiden edistämisen keskuksen koordinoimassa Järjestöjen huumeaineohjelmassa. Konkreettisena toimintamuotona on osallistuminen YK:n huumeiden vastaisen päivän vuosittaisen tapahtuman järjestämiseen.

Päihteetön ja turvallinen liikenne

Terveys ry:n ehkäisevän päihdetyön erityistulokulma on liikenneraittiuden edistäminen. Järjestö paneutuu ensisijaisesti nuorten tielläliikkujien turvallisuuskysymyksiin mm. tuottamalla koulutusta (Turvallisesti mopolla, Selvä peli), verkkopalveluja (www.selvapeli.fi) ja tapahtumia sekä verkottamalla kansallisesti (Opetushallituksen liikennekasvatuksen tukiverkosto) ja kansainvälisesti.

Päihteetöntä ja turvallista liikennettä edistetään myös viestintätoimin. Lisäksi vaikutetaan päätöksentekoon ja yleiseen mielipiteeseen rattijuopumuksen vähentämiseksi ja promillerajan laskemiseksi.

Päihteetön ja turvallinen elämä

Terveys ry ehkäisee nuorten vapaa-ajalla tapahtuvia **päihde-ehdoisia tapaturmia ja väkivallan tekoja**. Terveys ry:n turvallisuustyön erityiskohderyhmä-

nä ovat nuoret miehet Terveys 2015 -ohjelman linjauksia tukien. Järjestö sitoutuu Sisäisen turvallisuuden ohjelmassa asetettuihin syrjäytymisen sekä päihdehaittojen ehkäisyn tavoitteisiin.

Turvallisuuden edistäminen on osa Terveys ry:n perustyötä mm. kouluissa, oppilaitoksissa sekä varuskunnissa. Yhteistyökumppaneiden kanssa toteutetaan jokavuotinen koululaiskampanja Selvin päin kesään, osallistutaan valtakunnallisen Tapaturmapäivän viettoon, toimitaan seksitapaturmien ehkäisemiseksi sekä edistetään vesiturvallisuutta. Toimintavuoden aikana kiinnitetään huomiota myös turvallisuusviestintään verkossa.

3.2.2 Tupakoimattomuuden edistäminen

Terveys ry vahvistaa toimillaan yhteiskunnan yhä myönteisempää suhtautumista tupakoimattomuuteen ja sen tukemiseen. Tupakoimattomuutta edistämällä Terveys ry tukee kansallista terveyserojen kaventamisen toimintaohjelmaa. Järjestön tehtävänä on toimia savuttoman ja tupakattoman kulttuurin muutostekijänä kaksisuuntaisesti:

- välittää kansalaisten kokemuksia ja tarpeita järjestön sekä valtakunnalliseen päätöksentekoon
- tiedottaa ja ohjeistaa kansalaisia tupakoimattomuuden edistämiseksi.

Viestinnällään Terveys ry pyrkii ehkäisemään ja vähentämään koko väestön tupakkatuotteiden käyttöä. Koska yleiset ehkäisyn toimenpiteet eivät välttämättä tavoita riskiryhmiä, Terveys ry tuottaa mm. ammatillisille oppilaitoksille tupakoinnin lopettamiseen kannustavaa ja lopettamista tukevaa toimintaa ja aineistoa.

4 MENETELMÄT

4.1 Aineistot

Tavoite

Terveys ry tuottaa aineistoja kouluissa ja vapaa-ajalla lasten ja nuorten parissa tehtävän terveyden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön tueksi.

Menetelmät

Terveys ry:n eri aihealueisiin liittyen tuotetaan uutta ja päivitetään olemassa olevaa aineistoa aineistosuunnitelman mukaisesti.

4.2 Koulutus

Tavoite

Terveys ry järjestää terveyden edistämisen ja ehkäisevän päihdetyön koulutuksia ja seminaareja asiantuntijuuden lisäämiseksi lasten ja nuorten parissa toimiville ammattilaisille ja jäsenyhdistyksille sekä nuorille.

Menetelmät

Suuri osa alueellisesta toiminnasta on koulutusmuotoista (taulukko). Vuosittain toteutetaan yksi valtakunnallinen koulutustapahtuma ja yhdeksän alueellista seminaaria järjestön tekemän ympäristöanalyysin pohjalta. Terveys ry tekee koulutuksellista yhteistyötä sidosryhmiensä kanssa.

4.3 Aluetyö

Keskustoimiston koordinoimaa valtakunnallista toimintasuunnitelmaa toteuttaa yhdeksän aluesihteerä. Yhteistyötä tehdään koulujen ja oppilaitosten, varuskuntien ja erilaisten toimijaverkostojen kanssa. Aluesihteerit laativat vuosittain alueensa tarkemman toimintasuunnitelman (liitteinä), vastaavat toiminnasta sekä tiedottamisesta.

Aluetoiminta koostuu monentasoisista toisiaan täydentävistä työmuodoista. Keskeisimpiä aluetoimintojen tehtäviä ovat:

- tiedonvälittäminen ja vuorovaikutus
- asiantuntijana toimiminen, ehkäisevän päihdetyön toimintojen kehittäminen
- aineistojen ja koulutusten markkinointi
- Terveys ry:n tunnettuuden lisääminen viestintästrategian mukaisesti
- paikallisyhdistysten toiminnan tukeminen
- valtakunnallisten kampanjoiden paikallinen toteuttaminen
- alueiden tarpeisiin vastaaminen (ympäristöanalyysin hyödyntäminen)

TERVEYS RY:N EHKÄISEVÄN PÄIHDETYÖN MENETELMIÄ

MENETELMÄ	TAVOITE	KOHDE-RYHMÄ	TOIMINNAN KUVAUS
Oppitunnit	Koulujen ja oppilaitosten päihdeopetuksen tukeminen. Lasten ja nuorten päihdetietouden lisääminen.	Ala- ja yläkoulut, toisen asteen oppilaitokset ja korkeakoulut	Käytetään vuorovaikutteisia havaintomateriaaleja, toiminnallisia ja osallistavia menetelmiä (esim. häkämittäminen ja kännilasitesti).
Elämysreitit	Nuorten itsetunnon tukeminen. Nuorten kannustaminen terveellisiin ja turvallisiin valintoihin. Päihdetietouden lisääminen.	Perusopetuksen 5.- ja 6. - luokkalaiset sekä yläkoululaiset	Elämysreitit rakentuvat erilaisista toimintapisteistä, joissa käsitellään mm. tupakan, alkoholin ja huumeiden vaikutuksia, internetin käytön riskejä sekä alkoholin ja mopoilun yhdistelmän vaaroja. Elämyksellisiä tiloja ja tunnelmia luodaan lavasteiden, draaman ja havaintovälineiden avulla. Koettuja tilanteita puretaan reitin päätteeksi aikuisten johdolla. Tapahtumaan liittyy usein vanhempainilta. Toteutetaan usein verkostotyönä muiden toimijoiden kanssa.
Teemapäivät	Koulujen ja oppilaitosten päihde- ja turvallisuusopetuksen tukeminen. Lasten ja nuorten päihdetietouden lisääminen.	Ala- ja yläkoulut, toisen asteen oppilaitokset ja korkeakoulut	Käytössä vuorovaikutteisia havaintomateriaaleja, toiminnallisia ja osallistavia menetelmiä oppilaan aktiivista osallistumista korostaen. Toteutetaan usein verkostotyönä muiden toimijoiden kanssa.
Vanhempainillat	Lisätä vanhempien päihdetietämystä ja vuorovaikutustaitoja, jotta päihdeiden puheeksiotto lasten ja nuorten kanssa helpottuu.	Ala- ja yläkoulu-oppilaiden vanhemmat ja opettajat, esikoulu- ja muut aiheesta kiinnostuneet	Tuetaan ja kannustetaan vanhempia kasvatustehtävässä välittämällä tietoa ja tarjoamalla heille keskustelufoorumi. Tilaisuuksissa on toiminnallisia menetelmiä sekä keskustelua.
Turvallisesti mopolla *kurssit *vanhempainillat	Nuorten liikenneturvallisuuden lisääminen ja päihdeiden käytön ehkäisy.	Perusopetuksen 8. luokkalaiset vanhempien	Kurssilla opetetaan ydintietoja turvallisesta ja päihdetöntästä liikennekäyttäytymisestä erityisesti mopoilijoiden näkökulmasta. Vanhempainilloissa vanhempien kanssa keskustellaan teemasta vuorovaikutteisesti.
Selvä Peli *kurssit *verkkosivut	Nuorten liikenneturvallisuuden lisääminen ja päihdeiden käytön ehkäisy.	* Toisen asteen oppilaitosten opiskelijat ja varusmiehet * Nuoret ja aikuiset	Kurssin tavoitteena on asenteisiin vaikuttaminen perehdyttämällä kurssilaisia kuljettajan ajokunnon ongelmiin, kuten rattijuopumukseen ja sen seurauksiin, kuljettajan vastuuseen, matkustajan rooliin autossa ja selvän pelin sääntöihin.
Kuljettajan ajokuntotapahtumat	Liikenneraittiuuden edistäminen.	Toisen asteen oppilaitokset, ammattikuljettajat, media	Aluesihteerit suunnittelevat ja toteuttavat yhteistyössä paikallisten sidosryhmien kanssa tapahtumia, joissa kiinnitetään huomiota liikenneraittiuuteen, lisätään vastuunottoa omasta ja lähimmäisen turvallisuudesta.
Varuskunta-tapahtumat	Varusmiesten päihdeettömyyden ja terveiden elintapojen edistäminen.	Varusmiesten saapumiserät varuskunnissa	Varuskunnissa eri puolilla maata järjestetään verkostoyhteistyönä terveyskasvatus-tapahtumia. Teemoina ovat päihdeiden (tupakka, nuuska ja alkoholi) epäsuorat vaikutukset terveyteen, päihdeiden liikenne, tapaturmat sekä liikunnan ja oikeiden ravintotottumusten merkitys terveydelle.

MENE- TELMÄ	TAVOITE	KOHDE- RYHMÄ	TOIMINNAN KUVAUS
Vapaa-ajan tapahtumat	Innostaminen terveelliseen vapaa-ajan toimintaan.	Lapset, nuoret, vanhemmat ja jäsenjärjestöt	Diskot, messut, näyttelyt ja toimintatorit, joita toteutetaan yhteistyössä muiden tahojen kanssa. Äitien ja tytärten illat, isien ja poikien toimintapäivät sekä yhteistyö urheiluseurojen kanssa.
Yhdessä on selvästi hyvä olla -tapahtumat	Kannustaminen päihteettömään yhteisöllisyyteen.	Lähiyhteisöt	Tapahtumat toteutetaan loppukeväällä alueellisesti. Tapahtumat ovat järjestelyiltään erilaisia, mutta toteutusmateriaali ja viesti on kaikissa sama. Valtakunnallinen Terveys ry:n YOSHO-tähti julkaistaan tapahtumien yhteydessä.
Liikunta- ja ravitsemustoimintapiste	Terveellisten elämäntapojen edistäminen. Myönteisen arki-rytmin löytäminen.	Koulut, oppilaitokset, varuskunnat, yleisötapahtumat	Arkiliikunnan ja terveellisen ravitsemuksen teemoja edistetään Terveys ry:n toiminnassa ensisijaisesti viestinnän kautta sekä tuottamalla tapahtumia yhteistyössä varuskuntien, oppilaitosten ja jäsenyhdistysten kanssa. Yhteistyötä tehdään LU Suomen kanssa Rytmisiä elämään -tapahtumien järjestämiseksi. Rasvaa alkoholitapahtumia -demonstraatioita jatketaan tapahtumissa, joissa kohdataan nuoria aikuisia. Terveys ry kannustaa paikallisyhdistyksiään toteuttamaan terveystapahtumia esimerkiksi osana Yhdessä on selvästi hyvä olla -toimintapäivää.
Innostus! Innostus! -hanke	Päihteettömyyden edistäminen ja nuorten osallisuuden ja asiantuntijuuden vahvistaminen.	Hankepaikkakuntien toimijat	Käynnistetään hankkeen toinen vaihe. Viimeistellään paikallistoimijoiden rekrytointi ja innostetaan toimijoita ryhmäytymään. Kartoitetaan hankepaikkakuntia toimintaympäristöinä nuorten päihteiden käytön näkökulmasta. Järjestetään valtakunnallinen toimijatapaaminen. Tuotetaan aineistoa hankkeen toiminnan tueksi ja edistämiseksi. Ylläpidetään www-sivustoa (www.innostuinnosta.fi). Kannustetaan nuoria aktiivisuuteen ja vastuunottoon. Toimitaan yhteistyössä eri tahojen kanssa hankkeen päämäärän ja tavoitteiden mukaisesti. Hankkeesta saatujen kokemusten pohjalta kuntien toimintojen konsultointia.
Smokefree-kilpailu	Ehkäisee nuorten tupakoinnin aloittamista sekä tupakoinnin säännöllistymistä niiden nuorten kohdalla, jotka ovat tupakatuotteita jo kokeilleet.	Luokkakilpailu 7. ja 8. luokkalaisille. Valtakunnallinen yksilökilpailu 14 - 20 -vuotiaille nuorille. Savuton koulu -toiminta yläkouluille ja toisen asteen oppilaitoksille.	Kilpailua markkinoidaan opettajille ja oppilaille. Kilpailun tukena ovat tupakoimattomuus-oppitunnit, tupakoinnin lopettamista tukevan tiedon antaminen, päihdeputket, opettajien ja oppilaiden kannustaminen ja innostaminen, asiantuntija-avun tarjoaminen opettajille, kouluille ja oppilaitoksille sekä palkintojen jakamisen yhteydessä tehtävä tiedotus ja kannustaminen.
Lopettajakilpailu	Nuorten tupakoinnin lopettaminen.	Ammatilliset oppilaitokset (Helsinki, Joensuu, Oulu, Kainuu)	Kilpailu tukitoimineen tukee oppilaitosten tupakoimattomuuden edistämistä kokonaisvaltaisesti, vrt. Smokefree.

Toiminnoista kerätään osallistujapalautetta ja arviointia. Dokumentointia hyödynnetään tulevien toimintojen suunnittelussa.

4.4 Viestintä

Järjestöllä on viestintästrategia, jota täydentää vuosittainen viestintäsuunnitelma. Viestintää suunnataan terveyden edistämisen ammattilaisille; perusopetuksen ja toisen asteen terveystiedosta ja oppilas- ja opiskelijahuollosta vastaaville henkilöille sekä jäsenjärjestöjen jäsenille. Viestintää kohdistetaan myös suoraan päättäjille ja eri yhteistyötahoille ja -verkostoille sekä suurelle yleisölle. Viestinnässä tehdään yhteistyötä eri tahojen kanssa erityisesti kampanjoiden yhteydessä.

4.4.1 Terveyslehti

Tavoite

Terveyslehti on ammatti- ja järjestölehti, joka tarjoaa hyödyllistä tietoa elämän laadun parantamiseksi innostamalla kaikkia omaksumaan ja ylläpitämään terveitä elämäntapoja. Terveyslehti tukee nuorten parissa toteutettavaa terveyden edistämistä ja ehkäisevää päihdetyötä.

Menetelmät

Terveyslehteä toteutetaan lehden vuosisuunnitelman mukaisesti Terveys ry:n toimintasuunnitelma ja vuoden teema huomioiden. Mediakortissa esitetään ilmentymisajat, teemat sekä tekniset tiedot.

Terveyslehden saavat maksutta jäsenjärjestöt, alue- ja paikallisyhdistysten henkilöjäsenet, peruskoulut, lukiot ja ammattioppilaitokset, terveystiedon opetuksen asiantuntijat, kuntien ehkäisevän päihdetyön henkilöstö, terveydenhuoltohenkilöstö sekä kansanedustajat.

4.4.2 Verkkosivut

Tavoite

Terveys ry:n verkkosivut tekevät tunnetuksi järjestön viestejä. Sivuston kautta välitetään tietoa Terveys ry:n toiminnasta, tapahtumista, aineistoista ja linjauksista sekä kokonaisvaltaisesti terveyden edistämisen ajankohtaisista asioista.

Menetelmät

Sivusto palvelee sekä sisäistä (henkilöstö, hallinto ja jäsenjärjestöt) että ulkoista viestintää. Sivuston interaktiivisuutta kehitetään. Viestintäkampanjoiden kautta haetaan kontaktia myös suoraan nuoriin.

Sivuston viestintä- ja ylläpitovastuu on jaettu koko henkilöstön kesken. Henkilöstön osaamista täydennetään ja työssä panostetaan niin sisältöön kuin visuaaliseen ilmeeseen.

4.4.3 Muut viestintätoimet

Tavoite

Terveys ry tiedottaa toiminnastaan terveiden elämäntapojen ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä kansalaiskeskustelun herättämiseksi. Terveys ry seuraa ja reagoi toimialaansa koskeviin poliittisiin linjauksiin ja lakiuudistuksiin.

Menetelmät

Terveys ry julkaisee tiedotteita ja järjestää tiedotustilaisuuksia teemoista ja aluetoiminnan tapahtumista. Terveys ry vastaa siltä pyydettyihin lausuntoihin ja julkaisee kannanottoja. Yhteistyötä tehdään muiden järjestöjen, verkostojen ja omien alue- ja paikallisyhdistysten kanssa.

Erilaisiin messuihin ja tapahtumiin osallistutaan valtakunnallisesti ja paikallisesti tarpeiden ja resurssien mukaan.

Jäsenyhdistyksille lähetettävissä jäsenkirjeissä tiedotetaan jäsenistöä ajankohdaisista asioista paikallista toimintaa tukien.

4.5 Hankkeet

Hankkeiden tehtävänä on kehittää uusia ja vahvistaa jo olemassa olevia Terveys ry:n ehkäisevän päihdetyön käytäntöjä ja toimintamalleja. Nuoret osallistetaan hankkeiden kautta mukaan Terveys ry:n toimintaan aktiivisina kansalaisvaikuttajina.

4.5.1 Smokefree-kilpailu

Tavoite

Valtakunnallinen Smokefree-kilpailu ehkäisee nuorten tupakoinnin aloittamista sekä tupakoinnin säännöllistymistä niiden nuorten kohdalla, jotka ovat tupakatuotteita jo kokeilleet.

Menetelmät

Smokefree-kilpailussa on kolme sarjaa. Luokkakilpailu on suunnattu 7. ja 8. -luokkalaisille. Yksilökilpailu on tarkoitettu 14 - 20 -vuotiaille nuorille.

Savuton koulu -toimintamallissa yläkoulujen ja toisen asteen oppilaitosten on mahdollista hakea avustusta tai asiantuntija-apua rakenteisiin ulottuvan tupakoinnattomuuden edistämistoiminnan käynnistämiseksi tai jatkamiseksi.

4.5.2 Lopettaja-kilpailu

Tavoite

Lopettaja-kilpailun tukee kaudella 2008 - 2009 ammatillisten oppilaitosten opiskelijoiden tupakoinnin lopettamista Helsingissä, Oulussa, Joensuussa ja Kainuun alueella.

Menetelmät

Lopettaja-kilpailu on yksi tupakoinnin lopettamisen tukimuoto osana ammatillisten oppilaitosten laajempaa tupakoimattomuuden edistämistyötä.

4.5.3 Innostu! Innosta! -hanke

Tavoite

Hankkeessa kehitetään menetelmiä päihteettömyyden edistämiseksi ja nuorten osallisuuden ja asiantuntijuuden vahvistamiseksi ehkäisevässä päihdetyössä.

Menetelmät

Hankkeen toinen vaihe käynnistetään. Viimeistellään paikallistoimijoiden rekrytointi ja innostetaan toimijoita ryhmäytymään. Kartoitetaan hankepaikkakuntia toimintaympäristöinä nuorten päihdeiden käytön näkökulmasta. Järjestetään valtakunnallinen toimijatapaaminen. Tuotetaan aineistoa hankkeen toiminnan tueksi ja edistämiseksi. Ylläpidetään www-sivustoa (www.innostuinnosta.fi).

Kannustetaan nuoria aktiivisuuteen ja vastuunottoon. Toimitaan yhteistyössä eri tahojen kanssa hankkeen päämäärän ja tavoitteiden mukaisesti.

4.5.4 Yhteishankkeet

Terveys ry on mukana nelivuotisessa Mannerheimin Lastensuojeluliiton hallinnoimassa lasten ja perheiden hyvinvointia tukevassa ehkäisevän päihdetyön hankkeessa (2006 - 2010). Toiminnanjohtaja ja suunnittelija ovat mukana ohjaus- ja johtoryhmässä, kolme aluesihteerä toimii hankkeessa paikallisesti.

Sininauhaliiton kanssa on haettu rahoitusta vuosille 2009 - 2011 RippiKoulu hankkeelle. Hankkeessa kehitetään toimintamalleja rippikouluikäisten päihde- ja terveystieteiden kunnan, seurakunnan ja järjestöjen yhteistyönä. Hankkeen tavoitteena on ehkäistä ja vähentää rippikouluikäisten päihdeiden käyttöä sekä vahvistaa heidän kykyään tehdä terveyden ja hyvinvoinnin kannalta rakentavia valintoja.

Suomen Syöpäjärjestön kanssa on haettu rahoitusta opettajien koulutukseen, jossa aiheena on tupakkatietouden ja erilaisten opetusmenetelmien käyttäminen terveystiedon opetuksessa.

4.6 Yhteistyö

Tavoite

Ehkäisevän päihdetyön vaikuttavuuden tehostamiseksi ja päällekkäisyyksien välttämiseksi tehdään yhteis- ja verkostotyötä valtakunnallisissa ja alueellisissa yhteistyöverkostoissa sekä muissa terveyden edistämisen asioissa.

Menetelmät

- Viestinnällinen yhteistyö
- Ehkäisevän päihdetyön verkostot (mm. Lopeta ja voita - tupakoimattomuuskilpailu)
- Savuttomat verkostot, mm. Savuton Helsinki
- Tapahtumakohtaiset verkostot
- Oppilaitosyhteistyö: ohjaaminen, oppitunnit, luennot, teemapäivät jne.
- Terveystiedon edistämisen kampanjat (esim. Selvin päin kesään, Anna lapselle raitis jouluku, Tipaton tammikuu, Ehkäisevän päihdetyön viikko)
- Terveystiedon edistämisen verkostot (esim. Lasten terveystiedon foorumi)
- Järjestön sisäinen yhteis- ja verkostotyö (työryhmytöskentely), työparit

4.7 Kansainvälinen toiminta

Tavoite

Tutkimustiedon sekä hyvien käytäntöjen ja ideoiden saaminen järjestön toiminnan kehittämiseksi. Samalla luodaan verkostoja ja lisätään Terveystiedon ry:n tunnettua.

Menetelmät

Terveystiedon ry on mukana kansainvälisissä järjestöissä sekä yhteistyötoimissa ja -hankkeissa. Kansainvälisiin konferensseihin osallistutaan resurssien ja teemojen mukaan. Seminaareihin osallistuvat tiedottajat asioista koko henkilöstölle sekä jäsenkentälle.

5 VOIMAVARAT

5.1 Jäsenjärjestöt

Terveystiedon ry:llä on 52 jäsenjärjestöä, jotka jakautuvat valtakunnallisiin ja alueellisiin jäsenjärjestöihin. Alueellisia jäsenjärjestöjä on 33. Niistä osa on Terveystiedon ry:n perustajajärjestöissä mukana olleita alue- ja paikallisyhdistyksiä. Lisäksi alueellisiin jäsenjärjestöihin kuuluu asukas- ja vanhempainyhdistyksiä. Alueellisten jäsenjärjestöjen toiminta tukee Terveystiedon ry:n toiminta-ajatuksia ja linjauksia.

Valtakunnallisia jäsenjärjestöjä on 19, joihin kuuluu suuria etujärjestöjä, valtakunnallisia järjestöjä ja säätiöitä sekä liikenne- ja kuljetusalan järjestöjä ja yrityksiä.

5.2 Hallinto

Hallitus koostuu jäsenjärjestöjen henkilöistä. Yhdistyksen kokoukset järjestetään sääntöjen mukaan keuhällä ja syksyllä. Kevätkokoukseen yhdistetään koulutusta jäsenjärjestöille ja syyskokouksessa suunnitellaan erityisesti seuraavan vuoden toimintaa. Järjestön hallituksen kokouksia on vähintään neljä.

5.3 Henkilöstö

Terveys ry:n vakituisen henkilöstön määrä pysyy ennallaan (16). Hankkeissa työskentelee pääsääntöisesti kaksi henkilöä. Jokainen henkilökunnan jäsen kuuluu johonkin työryhmään ja työryhmätyöskentelyn kautta kaikki pääsevät osalliseksi järjestön toiminnan kehittämiseen. Työryhmiä ovat esimerkiksi markkinointi-, arviointi-, työkalu-, jäsenjärjestö-, viestintä- sekä webmaster-ryhmät. Lisäksi Terveys ry:ssä on työryhmiä, joissa on mukana myös hallinnon edustusta (Terveyslehden toimituskunta, aineisto- ja koulutustyöryhmä, palkitsemistoimikunta).

Kehityskeskustelut käydään henkilöstön kanssa kerran vuodessa.

Henkilöstön neuvottelupäivien yhteyteen järjestetään koulutusta ja virkistämistä koko henkilökunnalle. Työnantaja ja työntekijät toimivat työsuojeluasioissa henkilöstön hyvinvoinnin lisäämiseksi.

5.4 Talous

Toimintavuonna Terveys ry:n rahoitus perustuu Raha-automaatti yhdistyksen yleis- ja projektiavustukseen sekä sosiaali- ja terveysministeriön myöntämiin terveyden edistämisen määrärahoihin. Toimintaa rahoitetaan myös omalla varainhankinnalla. Markkinointia tehostetaan omarahoituksen vahvistamiseksi.

Talousarvion toteutumista seurataan kuukausiraporttien avulla. Hallitukselle annetaan puolen vuoden välein talousselvitys ja taloudellinen tilannekatsaus kuukausittain tilitoimiston seurantaraportteina. Talousvaliokunta kokoontuu säännöllisesti.

6 TOIMINNAN KEHITTÄMINEN JA ARVIOINTI

Terveys ry:n tavoitteena on, että sen palvelut ja aineistot ovat laadukkaita.

Terveys ry:n toiminnasta sekä terveyden edistämisen ilmiöistä kerätään aktiivisesti tietoa järjestön vuosittaisen arviointisuunnitelman mukaisesti. Henkilöstön arviointiosaamista kehitetään koulutuksen avulla. Arvioinnin toteuttamisen pohjana käytetään ehkäisevän päihdetyön laatukriteerejä (STAKES).

Terveys - Hälsan ry
Hitsaajankatu 9 A 7. krs
00810 Helsinki
(09) 685 0330
www.terveysry.fi